

Formele opdrachtgevers (Presidium en griffier)
Feitenonderzoek Tweede Kamer

Secretariaat GO, CAOP
Postbus 556, 2501 CN Den Haag
Lange Voorhout 13, 2514 EA Den Haag
KVK-nummer 41158878
CAOP is onderdeel van Stichting CAOP

Inlichtingen: Mirko Noordegraaf
E-mail: secretariaat@fo-tk.nl
Datum: 27 augustus 2023
Bijlage: -
Ons kenmerk: ID86485

Onderwerp

E-mail van leden van de Commissie voor de Werkwijze, d.d. 18 augustus 2023

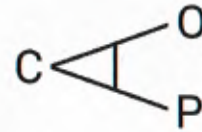
Geachte formele opdrachtgevers,

We hebben kennisgenomen van de e-mail van leden van de Commissie voor de Werkwijze, van vrijdag 18 augustus jl., waarin deze Commissieleden in de richting van de voorzitter van de Commissie voor de Werkwijze enkele zorgen en vragen aangaande het lopende feitenonderzoek uiten. 'We' zijn de externe gedelegeerd opdrachtgevers, te weten Mirko Noordegraaf (voorzitter), Aukje Nauta en Willem Bouwens. Wij voeren deze rol op persoonlijke titel uit, vanuit onze gevoelde professionele en maatschappelijke verantwoordelijkheid. Laatstgenoemde, Willem Bouwens, is per einde juli om persoonlijke redenen teruggetreden; de juridische expertise is op andere wijze geborgd.

De leden van de Commissie voor de Werkwijze verzochten u hun mail door te sturen naar de gedelegeerd opdrachtgevers. Dat is gebeurd en dat stelt ons in de gelegenheid om u in procedurele zin te informeren. We belichten het (proces)verloop van het feitenonderzoek naar twee anonieme brieven, en hopen daarmee de zorgen en vragen van de Commissieleden weg te nemen.

Publicaties in de media

In de media zijn de afgelopen tijd diverse publicaties verschenen (waaronder die van 'Follow the Money' en uitspraken van mevrouw Arib in en na Zomergasten) die feitelijke onjuistheden, ongefundeerde meningen en/of vertekende veronderstellingen bevatten. Wij betreuren dat en het baart ons zorgen. Dit vertroebelt het beeld en zorgt voor verwarring, juist in een onderzoeksproces dat feitelijke helderheid moet brengen.

Als gedelegeerd opdrachtgevers – die naar buiten toe mede optreden namens onderzoeksbureau Hoffmann BV (hierna: Hoffmann) – zijn we terughoudend om te communiceren via de media, omdat dit niet in het belang is van het onderzoek. Wel hopen we u met deze brief meer duidelijkheid te verschaffen over de opzet en het verloop van het onafhankelijke onderzoek, zonder dat we daar inhoudelijk op in kunnen gaan.

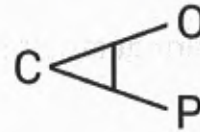
Duur van het onderzoek

De opdracht aan ons is gegeven eind december 2022. Het onderzoek is, na het maken van het onderzoeksprotocol (zie onder), feitelijk gestart in maart 2023. Er is echter een aantal redenen waarom het onderzoek langer duurt dan gedacht en gewenst. Dat heeft om te beginnen met enkele direct met het onderzoeksproces verbonden factoren te maken:

- Het onderzoek vindt gefaseerd plaats, met een protocolfase, een gespreks- en documentenfase, een analyse- en rapportagefase, en een afrondende fase (met laatste hoor en wederhoor). Bij elke fase worden de noodzakelijke stappen doorlopen, zo nauwgezet en degelijk als mogelijk. Dat kost tijd.
- Het onderzoek vindt uiterst zorgvuldig plaats, met hoor- en wederhoor op hetgeen in de anonieme brieven is vermeld. Dit betekent dat er soms extra gesprekspartners moeten worden benaderd om informatie te verifiëren die in gesprekken naar voren kwam. Waar dan weer wederhoor op gepleegd wordt. Dit zorgt voor aanvullende stappen en een langere onderzoekstermijn.

Het onderzoeksproces bevindt zich in een vergevorderd stadium en zou richting afronding kunnen gaan, ware het niet dat extra vertraging is ontstaan door met de bredere onderzoekcontext verbonden factoren:

- Eerst begin maart 2023 kregen wij contact met mevrouw Arib. Vanaf het moment dat wij contact met haar hadden, hebben we haar meerdere malen in de gelegenheid gesteld op locatie kennis te nemen van relevante informatie, waaronder het onderzoeksprotocol (dat haar later digitaal is toegezonden). Ten aanzien van de anonieme brieven, die aanleiding waren voor het onderzoek, hebben we aanvankelijk laten weten haar te willen informeren over de inhoud; op een later moment hebben we inzage aangeboden. We hebben haar tevens aangeboden om zowel met Hoffmann als met ons in gesprek te gaan, ten behoeve van nadere uitleg en toelichting wanneer zij daar behoefte aan zou hebben. Het is natuurlijk in het belang van het onderzoek dat zij meewerkt, om zo een afgewogen rapport op te kunnen laten leveren. Helaas is mevrouw Arib vanaf het begin niet ingegaan op de mogelijkheden die haar geboden zijn, wilde ze geen gesprek, en heeft zij tot op heden geen medewerking verleend. Haar publieke uitleg dat zij, kort gezegd, niets heeft

mogen zien is onjuist. Er zijn wel voorwaarden gesteld aangaande het kennisnemen van stukken. Naast kennisnemen op locatie betreft dat tevens het punt van anonimiteit; wij zijn voorzichtig met het kennis laten nemen van tot personen herleidbare stukken, om ook de belangen van deze personen te beschermen.

- Mevrouw Arib heeft enkele maanden geleden Knoops' advocaten ingeschakeld¹ waardoor vanaf dat moment het proces aan de kant van mevrouw Arib gejuridiseerd is geraakt. Er kwam een intensieve correspondentie op gang die veel tijd en aandacht vergt zowel van de onderzoekers als de gedelegeerd opdrachtgevers.
- Op 11 augustus 2023 heeft Knoops' advocaten namens mevrouw Arib een verzoekschrift ingediend bij de rechtbank Den Haag (gericht tegen de voorzitter van de Tweede Kamer, haar griffier, de gedelegeerd opdrachtgevers en Hoffmann) met betrekking tot AVG-aspecten van het onderzoek, ertoe – kort gezegd – strekkende dat het onderzoek huns inziens zou moeten worden gestaakt, er geen rapport zou mogen worden uitgebracht, en dat gegevens gewist moeten worden.
- Verder hebben de Staat, de gedelegeerd opdrachtgevers en Hoffmann in de week van 21 augustus 2023 een dagvaarding ontvangen. Knoops' advocaten zijn daarmee, naast de hiervoor genoemde verzoekschriftprocedure, een procedure gestart waarin de rechtbank wordt verzocht om genoemde gedaagde partijen, samengevat, te veroordelen om de verwerkte persoonsgegevens in te laten zien, de verwerking van persoonsgegevens te staken althans te beperken althans te wissen, het onderzoek stop te zetten en niets te publiceren en tot betaling van een schadevergoeding. Dat betekent dat de zaak nu in meerdere opzichten onder de rechter zal komen, wat in de voorbereiding daarop veel tijd en energie kost en afleidt van het feitenonderzoek.

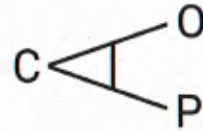
Onze advocaat zal de processtukken de komende tijd beoordelen en verweer gaan voeren. Daarover doen we verder geen mededelingen naar buiten; de uitkomst daarvan zal te zijner tijd blijken.

De opzet en onafhankelijkheid van het desbetreffende onderzoek

We betreuren het dat er bij enkele leden van de Commissie twijfels zijn gerezen over de opzet en de onafhankelijkheid van het onderzoek. Als externe gedelegeerd opdrachtgevers zien wij conform onze opdracht toe op een zorgvuldig verloop van het feitenonderzoek. Dit feitenonderzoek vindt gericht plaats, dat wil zeggen: gericht op de inhoud van de anonieme brieven, waarin concrete situaties en voorvallen naar voren worden gebracht. Het onderzoek wordt gefaseerd en nauwgezet uitgevoerd, op grond van een onderzoeksprotocol waarin – onder meer – voorzien is in hoor/wederhoor. En het is gericht op het creëren van een

---

¹ Tijdens het MAX Skûtsje journaal van 11 augustus j.l. zei mevrouw Knoops-Hamburger dat ze reeds zo'n 5 maanden geleden zijn benaderd door mevrouw Arib.

evenwichtig onderzoek en dito rapportage, waarbij met de belangen van alle betrokkenen, ook die van mevrouw Arib, rekening wordt gehouden.

Als gedelegeerd opdrachtgevers willen we op een betekenisvolle en neutrale wijze, vanuit een onpartijdige en onafhankelijke positie bijdragen aan een onderzoek dat zich richt op *feitelijke situaties* zoals beschreven in de twee anonieme brieven, op de *omstandigheden* waaronder die hebben plaatsgevonden, alsmede op de *afhandeling* van de situaties.

Het is belangrijk te benadrukken dat dit feitenonderzoek, hetgeen ook blijkt uit de aan Hoffmann gegeven opdracht, niet alleen over mevrouw Arib gaat, ook al is het in de media en publieke opinie ten onrechte vaak wel zo geïnterpreteerd. Het gaat over situaties (waarin ook andere personen geacteerd hebben), en over de omstandigheden en afhandeling (door weer andere personen en/of gremia). We zijn ons anders gezegd continu sterk bewust van de focus van dit onderzoek, en zien daarop naar eer en geweten toe.

We zien erop toe om onze rol op onafhankelijke wijze te vervullen. Dat wil zeggen dat wij geen partij kiezen voor of tegen welke betrokkene dan ook, dat we ervoor zorgen dat het onderzoek zich voltrekt los van het Presidium en de griffier, en dat we toezien op een zo concreet en feitelijk mogelijk onderzoek binnen de aan Hoffmann gegeven opdracht.

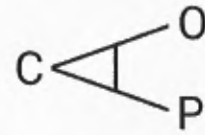
We zien erop toe dat de uiteenlopende belangen die met het onderzoek verbonden zijn bewaakt, beschermd en gediend worden: belangen van degene(n) jegens wie aantijgingen zijn of worden geuit, personen die zich slachtoffer voelen of anderszins betrokken zijn bij de in de brieven genoemde voorvallen/situaties, en personen die op andere manieren betrokken zijn, bijvoorbeeld via de afhandeling van signalen.

We zien het als onze taak om het onderzoek uiterst zorgvuldig te doen uitvoeren en af te ronden. We verkiezen aldus zorgvuldigheid, betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek boven snelheid.

Borging belangen betrokkenen en inzien stukken

Een aantal leden van de Commissie geeft aan dat er bij hen twijfels zijn gerezen over de vraag of de belangen van oud-voorzitter mevrouw Arib wel goed geborgd zijn. We lichten graag toe hoe de belangen van álle betrokkenen (dus inclusief de oud-voorzitter) zijn gewaarborgd.

Alle betrokkenen hebben de gelegenheid geboden gekregen om kennis te nemen van voor hen relevante stukken en kunnen hun visie hierop geven. Ook mevrouw Arib. Dat is netjes en precies geregeld, en zoals eerder aangegeven met waarborgen omkleed, bijvoorbeeld als het gaat om hóe betrokkenen inzage kunnen hebben in dan wel kennis kunnen nemen van stukken, bijvoorbeeld op locatie.

Echter, de zorgvuldigheid en evenwichtigheid zijn de redenen dat zowel wij als de onderzoekers richting alle betrokkenen zeer terughoudend zijn met het verspreiden, verstrekken c.q. rondsturen van informatie, inclusief stukken. Dit om te voorkomen dat ze een eigen leven gaan leiden, bijvoorbeeld in de media, en zo het onderzoek ongewenst kan worden beïnvloed. Dit geldt onder meer voor het onderzoeksprotocol en de anonieme brieven. Dat betekent dat enkele van de door de leden van de Commissie genoemde stukken die het lopende onderzoek betreffen (zoals het protocol), op dit moment niet kunnen worden toegezonden.

Ook hoor- en wederhoor is vanzelfsprekend met waarborgen omgeven. Dit met inachtneming van de belangen van alle betrokkenen.

Wij zullen in dit stadium van het onderzoek niet inhoudelijk ingaan op het onderzoek aangezien dat niet in het belang van een zorgvuldig onderzoek is. Tevens kunnen wij niet ingaan op uitlatingen van of over personen die met het onderzoek verbonden zijn, noch op kwesties die personen aangaan.

Bij het opleveren van het eindrapport zullen wij ons uiteraard verantwoorden voor de keuzes die lopende het onderzoek zijn gemaakt.

Tot slot

We hopen op uw vertrouwen om dit feitenonderzoek te kunnen laten afronden. Immers, het is belangrijk dat de feiten boven tafel komen. Dat maakt het mogelijk om gezamenlijk – Presidium, griffier en Tweede Kamer – conclusies te trekken en lessen te leren ten behoeve van goed werkgeverschap van de Tweede Kamer en een veilig en plezierig werkklimaat voor al haar bewoners.

Met vriendelijke groet,

Mirko Noordegraaf, namens de externe gedelegeerd opdrachtgevers.

